

Nr. 11.

Beja e dytë do të bâhet me këto
fjalë:

Betohem n'emën të Perëndis e mbi nderin t' em se kam për të rrujtun bëshnikisht mëvetësin e tănësin tok-sore të Shqipnis, se kam për t' i ndëjun bëshnik Atdeut e për t'u da-lun zot Shtatutit e ligjvet të Shtetit, e se kam për të kryem detyrën t'e-me me ndërgjegje të plotë për të mirën e përgjithëshme pa u pën-guem as pak prej intëresash të ve-çanta a krahinë.

16. — Deputeti i zgjedhun rishtas q pa shkake të justifikueshme të vër-tetue me siç duhet, nuk paraqitet deri në dy muej përpara Parlamentit për të bâmun bën e detyrshme, quhet i râm nga zyra e tij.

Gjykimi mbi pranueshmin a mos të shkakevet justifikative, i përket Parlamentit.

17. — Deputeti q për gjashtë muej rresht mungon prej mbledhjevet të Parlamentit, pa autorizimin e Parla-mentit, quhet vetiu i rrëzue.

18. — Kur, për ç' do arsye q të jetë, mbetet zbrazët vendi i një depu-teti, mbrenda dy muejsh prej ditës së zbrazjes, por jo më parë se një muej, duhet zgjedhun një tjetër në vend të tij.

19. — Parlamenti mblidhet vetiu dy herë në vjetë në dy sesjone të rregullshme të tremuejshme.

I pari sesjon fillon me 15 Shtatuer e mbaron me 15 Dhetuer, dhe i dyti fillon me 1 Mars dhe mbaron me 31 Maj të ç' do viti.

20. — Deputetënvët nuk mund t'u kërkohen përgjegjësi për mendimet e shfaquna e për votat e dhânuna në Parlament.

21. — Në kohë të sesjonit, depu-tetnit nuk mund të gjinden të burgo-sun për borxh.

Gjithashtu, në kohë të sesjonit, nuk mund të ndiqen as t' arreshtohen për çashtje penale, pa lëjen e vendimin e Parlamentit, veç se n' u kapshin në faj e sipër për krim. Në këtë rasë autoritetet gjyqsore janë të dety-rueme me lajmue Parlamentin mbren-da 24 orësh me anë të Ministris së Drejtësis.

Për delikte e krime politike, de-putetnit gjykohen dhe dënohen kur-dohet, do-me-thënë mbrenda e jashtë sesjonit, prej Gjyqit të naltë, me au-torizimin e Parlamentit si mbas ligjës së posaçme.

22. — Parlamenti ka të drejtë me dekretuem lirim e një misi të vet për gjith kohën e sesjonit, në qoftë se ka qënë zënë në perjudhë të pushi-mevet.

23. — Në sesjon të jashtëzakon-shëm bisedohen vetëm ato sende q e kanë shkaktuem, të cilat do të cak-tohen në programin e pregatitun prej Qeveris.

Këshilli i Naltë ka të drejtë me e mbyllun këtë sesjon kur do q t' a shohë me arsye, po gjithmonë më parë se të nisë sesjoni i zakonshëm.

24. — Në të hapun të sesjonit të zakonshëm, Këshilli i Naltë, me një ligjeratë ase lajmesë, parashtron gjendjen e përgjithëshme të vendit e ma-sat e gjykueme të nevojshme për me u marrë atë mot prej Pushtetit për-mbarues, dhe Parlamenti i bân një përgjegje sa më të shpejtë.

25. — Parlamenti nuk mund të bisedojë e të vendojë pa qënë pranë një m shum se gjyma e të gjithë misvet të tij q kanë kaluem ndëpër

formalitetet e artikujvet 14 e 15.

Nuk njehen në numër, të përgjith-shëm ata q mungojnë me lëje.

26. — Të gjitha vendimet voto-hen me shumicë absolute të depu-tetvet q gjinden pranë.

Zgjedhjet q i përkasin përsonevet, në qoftë se nuk votohen për herën e parë me shumicën absolute, herën e dytë votohen me shumicën relative të deputetvet të mbledhun.

27. — Votimi në mbledhjet e Par-lamenti bân tue ngritun dorën për-pjetë, me thirrje emnore ase me zâ (votë) të fshehtë si mbas rasavet të caktueme në rregulloren e mbrendë-shme.

28. — Votimi i ligjvet bânhet një herë parimisht e dy herë artikull për artikull në tri dit të ndryshme.

Votimet për kodet e paraqitun prej Qeveris e të pregatitun prej një ko-misjoni të posaçem të krijuem me ligjë, bânhen *en bloc* në tri mbledhje në ditë të ndryshme, për veç ligjvet q Par-lamenti me vendim i quen të ngut-shme, të cilat votohen mbas rregu-llores së mbrendëshme.

29. — Mbledhjet e Parlamentit bânhen botnisht. Përveç gjindes s'armvet, kushdo ijetër mundet me marrë pjesë në to në konformitet me rregulloren. Bisedimet e Parlamentit botohen në vëllume të posaçme.

30. — Parlamenti mund të bisedojë edhe në mbledhje të fshehtë, në qoftë se kërkohet prej ministërvet ase prej pesë deputetnsh e në qoftë se prano-het prej shumicës, mbassi të ketë lënë dhomën bota e huej.

31. — Parlamenti është i padhu-nueshëm. Asnjë zyrtar a fuqi armësh, përveç trupit policuer të veçantë, nuk mund të vëhet mbrenda dhomës ase te porta e ndërtesës ku mblidhet Parla-menti pa vendim e kërkim të tij.

32. — Ç' do akt me fuqi ligjore do të shpallet në gazetën zyrtare, e cila u dërgohet të gjitha Bashkivet të Shqipnis.

Shpallja do të bahet të shumtën dy javë mbas votimit dhe akti hyn në fu-qi e zbatohet një muej mbas shpalljes, përveç atyne ligjve q caktojnë një afat të ndryshëm për të hymit e tyne në fuqi.

Aktet me fuqi ligjore do t' inse-rohen në mbështjelljen zyrtare të li-gjvet e të dekretetvet.

33. — Parija e Parlamentit është e detyrueme mbrenda në sesjon me i këthyem Pushtetit përmbarues ç' do projekt të paraqitun prej tij e të re-fyzuem prej Parlamentit me gjithë arsyet e mos pelqimit.

34. — Asnjë projektligje q s' pël-qehet prej Parlamentit, nuk mund të paraqitet për bisedim një herë të dytë gjith n' atë sesjon.

35. — Për gjith vjetë, Pushteti për mbarues do t' i paraqesë Parlamentit për shqyrtim e pëlqim Bugjetin e përgjithëshëm t' ardhunavet e të prishu-navet të Shtetit, bashkë me parash-tresën e mënyravet e të mjetetvet mbas të cilavet do t'u bājë ball atyne shpen-zimeve.

Të gjitha t' ardhunat e shpen-ji-met e Shtetit do të futen në Bugjet. Bugjeti do të paraqitet gjithmonë në hapjen e sesjonit vjeshtuer, i cili s' mund të mbyllet pa u votue Bu-gjeti.

Mënyra e hartimit të Bugjetit, bân-het me ligjë. Bugjeti votohet kapitnë

për kapitnë, dy herë në dy dit të ndryshme.

Pushteti përmbarues, në mbarim të vitit financiar dhe mbrenda në sesjo-nin e dytë të vitit financiar tjetër, do t' i paraqesë Parlamentit për shqyr-tim e pëlqim Bugjetin konsoptiv të motit të kaluem, i cili votohet një herë përgjithësisht.

36. — Kur bugjeti i ri nuk arrin me marrë formën ligjore definitive deri në fillim të vitit financiar për të cilin është pregatitun, Pushteti për-mbarues vën në zbatim atë më të për-paishmin për aq kohë sa do të vo-nojë pëlqimi e votimi i të riut.

Në këtë rasë, së cilës dege t' ad-ministratës Parlamenti i hap një kredit të përmuejshëm jo më të madh se e dymbëdhjeta pjesë e shpenzimevet të zakonshme q i përkasin mbas Bu-gjetit të vjetër.

37. — Pushteti përmbarues, nën përgjegjësin e tij civile, detyrohet t'in-serojë në Bugjetin e përvitshëm të Shtetit ç' do ligjë q ngarkon nën-shitetasit me paga e taksa.

Ligjet q nuk inserohen në Bugjet, quhen si të ngrituna e pa fuqi li-gjore.

38. — Kur një kredit i dhânun në Bugjet nuk mjafton për atë shërbim, Pushteti përmbarues, me një projekt-ligjë, mbrenda në motin financiar, kë-rkon prej Parlamentit shtimin e atij krediti deri sa t' arrijë, dhe kur shfa-qen shpenzime për nevoja të pa-pa-rapame në Bugjet, Pushteti përmbarues përsëri mund të kërktojë prej Parla-mentit një shtesë krediti, gjithnji në themel të një projektligje së posaçme.

Ligjet për kreditë suplementare ashtu edhe të jashtëzakonshme, voto-hen si ligjet e zakonshme.

Në rasa lufte, kryengritjeje, e ka-lamitetit publik (afati semavije) kur Parlamenti gjindet në pushim, Qeve-rija mundet me dekretligjë të krijojë një kredit të jashtëzakonshëm nën përgjegjësin e saj.

Këjo dekretligjë i duhet paraqitun Parlamentit në sesjonin e afërm.

39. — Bashkë me projektin e Bu-gjetit të përgjithëshëm, ç' do vjetë do t' i paraqitet Parlamentit edhe projekti i sasis s' ushtris q do të mbahet më këmbë.

40. — Parlamenti ka të drejtë të thërrasë përpara tij cilindo nga Mi-nistrat për me e pyetun mbi ç' do çashtje q i përket degës së tij.

Mënyra e thirrjes dhe e shfaqjes së Ministërave caktohet në rregullo-ren e mbrendëshme

41. — Parlamenti kontrollon Qe-verin.

Për mprojtjen e interesvet të përgjithëshme, Parlamenti detyrohet, në ç' do rasë të veçantë, të formojë prej gjinit të vet komisi hetimësh për të studjuem çashtjet e faktet q lidhen me to.

Komisi hetimësh kanë të drejtë me kërkuem shpjegime me gojë e me shkrim, si prej autoritetetvet botore ashtu edhe prej privatvet.

Mund të këqyrin edhe të gjitha aktet zyrtare q t' u duken të nevoj-shme.

42. — Parlamenti akuzon ministrat e i dërgon përpara Gjyqit të naltë të Shtetit në bazë të ligjës së veçantë.

43. — Parlamenti nuk mund të pra-nojë deputetis as të ndigjojë të tierë përveç ministërvet ase zâvendësuet të këtyne me përjashtimin e rasës së pa-

rapame n' artikullin 24.

44. — Në mbarim të perjudhës së Parlamentit Pushteti përmbarues de-tyrohet, mbrenda në dy javë prej di-tës së përndarjes së tij, të dekrettojë zgjedhjet e reja parlamentare, të cilat duhen bam, jo më vonë se dy muej e gjymë dhe jo më parë se një muej prej datës së dekretit.

Në qoftë se, për shkake të papri-tuna, përdhja e Parlamentit men-fund, më tepër se një muej përpara kohës së caktueme në Shtatut, Parla-menti i ri mblidhet vetiu 15 dit pas zgjedhjevet.

Në qoftë se në kohën mbas mba-rimit të periudhës parlamentare dhe pa u bâm zgjedhjet e reja Pushteti përmbarues gjindet i shtrënguem me shpallë lufte ase me dhënë dorëheqjen kabinetit a Këshilli i Naltë, me dekret të këtij të fundit thërritet Parlamenti i vjetër për aprovimin e projektligjës për lufte ase për pranimin e dorëhe-qjes dhe ristabilimin e Kabinetit a Këshillit të naltë.

Pjesë „C“

PUSHTETI PËRMBARUES

KËSHILLI I NALTË

45. — Këshilli i Naltë është trup kolegiuer prej katër vetësh të zgje-dhun prej Parlamentit për tri vjet me shumicë absolute votash.

46. — Askush s' mund të zgjidhet si mis, i Këshillit të Naltë pa qënë shqiptar me racë e me gjuhë, pa qënë nenshtetas shqiptar, pa pasë mbushun moshen tridhet e pes vjetësh, pa gë-zuem të drejtat civile e politike dhe pa pasun të gjitha cilsit e tjera të ly-puna prej ligjës.

47. — Misët e Këshillit të Naltë një mbas një dhe mbas radhës alfabe-betike t'emnave të tyne, bânhen krye-tarë të tij për të rregulluem veprimet e mbrendëshme të Këshillit. Sicili q i-ndron tre muej në kryesi.

48. — Kryetari mbleth e kryeson Këshillin e Naltë.

Kuer mungon kryetari, vendin e tij e zën ai prej misvet q ka për të qënë kryetar për s'afërm.

49. — Këshilli i Naltë nuk mund të bisedojë pa qënë pranë tre prej misvet të tij dhe nuk mund të ven-dojë pa shumicën e votavet. Në njisi votash randon ajo e kryetarit.

50. — Kërkesat e misvet për lej-pushim i drejtohen Këshillit të Naltë me anën e kryetarit të tij, dhe Këshilli vendon pranimin a mos pranimin e tyne.

Dorëheqjet i drejtohen Parlamentit, i cili vendon pranimin a mos pranimin e tyne.

Nuk mund të mungojë më tepër se një mis në një kohë e sipës.

51. — Në rasë vdekje, smundjeje të pashërueshme q ndalon veprimin ase dorëheqjeje të njenit a m shumë misve të Këshillit të Naltë, Parlamenti, në mënyren e caktueme n' artikullin 45 zgjedh tjetër ase të tjerë në ven-din e tij, ase të tyne.

Në rasë pushimi të Parlamentit, Këshilli i Naltë mbleth këtë me të shpejtë për me zgjedhun misët q mungojnë. Deri sa të zgjidhen këta të drejtat e Këshillit të naltë i ush-trojnë miset ase misi i mbetur dhe në qoftë se s'ka mbetur asnjë, i ush-tron perkohsisht Kryeministri.

52. — Periudha trivjetshë fillon për

q' do mis prej ditës së zgjedhjes së tij.

53. — Asnji s'mund të zgjidhet si mis i Këshillit të Naltë, dy herë me radhë.

54. — Misët e Këshillit të Naltë pa hymun në detyrë, betohen përpara Parlamentit mbas kësaj formule: *Betohem n'emen të Perëndis e mbi nderin t'em se kam për të qëndrues besnik i mëvetësis e i tansis toksore të Shqipnis si edhe i Shtatutit e i ligjvet të Shletit.*

55. — Parlamenti merr masat që m' parë e sa është hapun, për zgjedhjen e betimit e misit ase të misve q' do të z' an vendin e atij ase t' atyne, perjudha e të cilve do të mbarojë në kohen e pushimit të tij.

56. — Misët e Këshillit të Naltë marrin sicili një shpërblim të permujshëm prej njimijë fr. ar; këjo shumë mund të ndryshohet herë pas here me ligjë.

57. — Këshilli i Naltë është i përgjegjeshëm, veçse për trathiti të naltë dhe për aktet e tij q' nuk kanë kundërfirmën e ministrit ase të ministërvet kompetentë.

58. — Misët e Këshillit të Naltë gëzojnë imunitetin parlamentar.

59. — Parlamenti nuk mund të rrezojë misët e Këshillit të Naltë, po p' diti e Parlamentit për aktet e tyne q' bijnë nën artikullin 57 siell vetiu rrezimin e tyne.

60. — Këshilli i Naltë është krëu m' i naltë i Shtetit, ka komandën e përgjithëshme të fuqivet t' armatisuna. emnon gjithë nëpunsit e naltë të Shtetit, b' an dekretet e rregulloret e nevojshme për përmbarrimin e ligjvet; po dekretet e rregulloret q' janë në kundërshtim me ligjë, q' u pezullojnë veprimin ase urdhënojnë mosveprimin e tyne janë të paligjeshme dhe mbeten pa efekt.

B' an traktate e marrëveshje gjithlarësh, po këto nuk kanë efekt pa u pëlqem prej Parlamentit.

Këshilli i Naltë nuk ka të drejtë të shpallë luftë pa lëjen e Parlamentit, veçse në rasë m' projijeje.

61. — Këshilli i Naltë detyrohet t' urdhënojë shpalljen e zbatimit e të gjitha projektligjvet të votueme prej Parlamentit.

62. — Këshilli i Naltë mund të thërrasë Parlamentin në mbledhje të jashtë-zakonshme.

63. — Propozimi i ligjvet i përket Këshillit të naltë dhe Parlamentit, po propozimi i ligjvet, q' sjellin me vete shtesa ase barrë financjare, i përket vetëm Këshillit të Naltë.

64. — Asnji akt i Këshillit të Naltë nuk ka vlefë pa kundërfirmën e ministrit ase të ministërvet kompetentë.

65. — Në kohë kryengritje, lufte të mbrendëshme ase të jashtme, mobilizimi të përgjithëshëm, ase kalamiteti publik, Këshilli i Naltë, nën përgjegjësin e Kabinetit, shpallë shtetin e rrethimit dhe vë në zbatim ligjin relative në gjithë tokën e Shtetit ase në ndonji copë të saj; në qoftë se Parlamenti është i mbledhun duhet marrë autorizimi para se të vëhet në zbatim, dhe në qoftë se Parlamenti nuk ndodhet i mbledhun Këshilli i Naltë e vë në zbatim, po dekreti i shpalljes së shtetit të rrethimit duhet të përmbajë dhe konvokimin e Parlamentit mbrenda 15 ditvet prej datës së dekretit, për ndryshe shpallja është e pa fuqishmë.

Dekreti i shpalljes së shtetit të rrethimit i paraqitet Parlamentit mbas mbledhjes së tij për aprovim ase refuzim, i cili mbrenda 30 (tridhet) ditve prej datës se shpalljes të ketij dekreti ep vendimin e refuzimit ase t' aprovimit të tij.

Një ligjë e posaçme ka me rregullue pezullimin e nenevet të Statutit relative me lirin personale, të drejtën e mbledhjet, të drejtën e shoqënit, padhunueshmin e banimit, lirin e fjalës e të shtypit, dhe fshehtësin e letravet.

Këjo ligjë mund të vëhet në zbatim e t' an ase pjesësisht.

Në rasë q' s' ka Parlament thërritet Parlamenti i përparshem vetëm për qellimet e sipërnegueme dhe këta parlamentarë, sa për këtë detyrë, gëzojnë gjithë imunitetet e deputetit.

66. — Këshilli i Naltë zgjedh Kryeministrin dhe emnon këtë e ministrat e zgjedhun prej tij, po këta duhet të paraqiten përpara Parlamentit jo m' vone se tri dit mbas datës së emnimit tue shpallun programin e tyne për të marrë votëbesimin, për ndryshe, quhen sikur kanë marrë votë mosbesimi.

67. — Rrezimi i Kabinetit shkaktohet vetëm prej mungesës se besimit nga ana e Parlamentit.

68. — Në qoftë se kabinetet e emnuem nuk marrin për tri herë rrjesht votë besimi prej Parlamentit, atëherë Këshilli i Naltë detyrohet të mbledhë mbrenda dy mujve Kuvendin kombtar, i cili mbrenda 15 ditve gjykon mbi konfliktin dhe vendon rrezimin e Këshillit të Naltë, apo të përndamunit e Parlamentit. Në qoftë se Këshilli i Naltë nuk e mbledh Kuvendin kombtar mbrenda në kohen e caktueme në këtë artikull, Këshilli i Naltë quhet i rrezuem.

Deji sa të marrë fund konflikti, qindron në fuqi Kabineti i fundit prej të trevet q' nuk muerën votë besimi.

Kabineti

69. — Minister mund t' emnohet kushdo q' ka cilsit e lypuna prej ligjës për t' u zgjedhun deputet.

Nuk mund t' emnohen minister gjinit prej gjaku të mivset të Këshillit të Naltë deri në gradë të dytë; gjithashtu dy gjini prej gjaku deri në gradë të tretë gjith n' atë kabinet.

Të huejtë prej race, të naturalizuem nënshitetas shqiptarë, nuk mund t' emnohen Minister.

70. — Ministrit hyjnë lirisht në Parlament dhe ndigjohen kurdoherë q' kërkojnë fjalën, po votojnë vetëm atë q' janë edhe deputetë.

71. — Kabineti është i përgjegjeshëm politikisht përpara Parlamentit, solidarisht për politikën e përgjithëshme të tij dhe q' do ministër veçanrisht për veprat e veta.

72. — Askurr urdhëni i Këshillit të Naltë nuk mund të lirojë ministrat prej përgjegjësis së tyne.

73. — Ministrat gëzojnë imunitetin parlamentar.

74. — Aktet e Kabinetit si dhe aktet e veçanta të Ministërvet q' janë në kundërshtim me këtë Shtatut, me ligjet e me dekretet, janë pa fuqi.

Këshilli kontrollues i Financavet

75. — Financat e Shtetit kontrollohen prej Këshillit kontrollues të Fi-

nancavet.

76. — Organizimi i ketij Këshilli, mënyra e ushtrimit të zyravet të tij dhe cilsit e misvet q' përbajnë, caktohen në ligjin e posaçme.

77. — Të drejtat e ketij Këshilli janë kontrolli preventiv e represiv i llogarivet të gjithë Administrates së Shtetit si dhe ato q' caktohen në ligjin e posaçme.

78. — Misët e ketij Këshilli emnohen këso dore: Parlamenti propozon një numër dyfish të misvet të nevojshëm dhe Këshilli i Naltë emnon gjysmën e tyne me vendimin e Këshillit Ministrer.

79. — Patundëshmija e misvet të Këshillit kontrollohet të Financavet sigurohet në mënyrën e caktueme në këtë Shtatut për misët e Gjyqit të Diktimit, me ndryshimin q' është vetëm për 5 vjet q' prej ditës s' emnimit të secilit prej tyne.

Pjesë "D,"

PUSHTETI GJYQSUES

80. — Gjykatat janë të pavarme. Në të dhanunit e gjykimeve të vera nuk varen prej asnjë tjetër autoriteti veçse prej atij të ligjës.

Asnji pushtet i Shtetit, as ligjislativ as përmbarrues nuk mund të trazohet në punet gjyqore.

81. — Asnjëri nuk mund të thërritet as të gjykohe prej tji tjetër gjykate veç se prej asaj të cillës i përket ligjerisht, me as një mnyrë, nuk mund të formohen gjykata të jashtëzakonshme për gjykime mbi rasa të veçanta.

82. — Bisedimet përpara gjykatavet b' an botnisht veçse n' ato rasa kur gjyqtarët e shohin me udhë q' të mbajnë dyert e mbylluna n' interesë të qetsis botore e të moralit.

Gjyqtarët vendojnë e votojnë fshehtas, po gjykimet e dh' anuna shqiptohen me z' të naltë e botnisht.

Q' do gjykim duhet të përmbajë arsyet një nga një dhe arikuji e ligjës ku mbështetet.

83. — Q' do n' eri i pandehun me krim duhet të ketë një m' projies q' prej ditës q' vëhet nën akuzim. Në qoftë se ai nuk kujdeset për të marrë m' projies, atëherë gjykata i a emnon *ex officio*.

84. — Të gjithë gjyqtarët e prokurorët emnohen me dekret të Këshillit të Naltë mbas propozitës së Këshillit Ministrer në bazë të zgjedhjes së b' anun prej një komisi të posaçme.

Këjo komisi do të ketë për Kryetar Ministrin e Drejtësis e për m' së Sekretarin e Përgjithëshëm të Ministris së Drejtësis. Kryetarët e Gjykatës së Diktimit, Kryeprokurorin e Diktimit e Kryetarin e Gjykatës tjetër m' i naltë q' ndodhet në kryeqytet.

Cilsit e gjyqtarët e të prokurorvet do të caktohen me ligjë.

85. — Gjyqtarët e prokurorvet u shigurohet patundëshmija prej zyrës së tyre.

86. — Gjyqtar, për asnjë arsye nuk mund të pushtohet nga puna kundër dëshirës së tij veçse në bazë të një gjykimi të dh' anun prej një gjykate kompetente apo të një gjykimi të Gjykatës së Diktimit për fajë dishiplinore.

Një gjyqtar nuk mund të thërritet në Gjyq për akte q' i përkasin zyrës së tij pa vendimin e Gjykatës së Diktimit. Vendimi i autoritetit kompetent

për të futurit nën akuzim të një gjyqtari siell me vete pezullimin e tij nga puna në rasat e parapame prej ligjës.

Një gjyqtar nuk mund të shpërngulet veçse në qoftë se dëften m' parë me shkrim se e pëlqen vendin e ri.

Një gjyqtar nuk mund të vëhet në pensjon kundër pëlqimit të tij veçse kur të ketë mbushun vjetët e shërbimit apo të ketë kaptuem moshën e caktueme prej ligjës, ase kur smundje fizike a mendore e b' anë të pazotin për shërbim. Në këtë rasën e mbramë, të vumit e tij në pensjon q' b' anet në bazë të një vendimi të dh' anun nga Gjykata e Diktimit.

Mënyra për të futurit nën akuzim e për gjykimin për fajë dishiplinore misvet të Gjykatës së Diktimit, do të rregullohet me një ligjë të posaçme.

86. — Gjyqtarët, n' asnjë mënyrë, nuk mund të vëhen në dispozitëshmi.

87. — Një gjyqtar nuk mund të pranojë asnjë tjetër nepunsi n' Administratën botore, as me rrogë as pa rrogë.

88. — Gjyqtarët janë rreptësisht të ndaluem të merren me politikë.

89. — Vetëm gjyqtarët q' kanë cilsit e parapame prej ligjës q' do të b' anet, gëzojnë të drejtat e caktueme në këtë kapitlë mbas tri vjetësh shërbimi.

Kapitlë II.

Dispozita të ndryshme

90. — Flamuri komtar është i kuq me shqipe të zezë dykrenshe në mes.

91. — Gjuha shqipe është gjuha zyrtare e Shtetit.

92. — Shteti shqiptar as njeh as ndan tituj fisnikije.

93. — Shteti shqiptar s' ka fë zyrtare.

Të gjitha fët e besimet janë të nderueme dhe liria e ushtrimit dhe e paktimit të jashtëm të tyne është e shigurueme.

Feja nuk mund të formojë pengime juridike me asnjë mënyrë. Fet e besimet kurrsesi nuk mund të përdoren për qellime politike.

94. — Ndërpretimi autentik i ligjvet i përket pushtetit ligjislativ.

95. — Asnji organizim Shteti nuk mund të b' anet as të ndryshohet veçse me ligjë.

Asnji nëpunsi nuk mund të krijohet veçse me ligjë.

Qarkshkrimet administrative, gjyqore ushtrijate dhe të q' do degë tjetër, si dhe ndrrimet e qendravet të tyne rregullohen vetëm me ligjë.

96. — Shërbimi ushtrijak është i detyrshëm për të gjithë nënshitetasit shqiptarë si m' as ligjës per veç përjashtimevet të caktueme prej saj.

97. — Asnji e drejtë, q' fare do q' të jetë dhe kujdo q' t' i përkasë, nuk mund të krijohet as të shuhet veçse me ligjë.

98. — Të gjithë bashk' ajapin, në përpjesë të pasunis së vet për nevojat financjare të Shtetit. Asnji pagë ase takse nuk mund të vëhet as të mblidhet veç se me ligjë; vetëm kur imponohet ase shtohet takse doganore e cila mund të mblidhet prej ditës së paraqitjes në Parlament të projektit relativ, i cili duhet të votohet mbrenda në sesjonin në të cillin u paraqit.

99. — Asnji privilegj nuk mund t' i b' anet kujt përsa u përket pagavet

e taksavet.

Ç' do shkarkim a lehtesim do të rrjedhë prej një ligje.

100. — Asnji shpenzim nuk mund të bëhet pa një ligjë autorizuese.

101. — Asnji rrogë, shpërblim a pensjon mbi kurriz të thesarit botuer, nuk mund t' i lidhet a t' i epet kujt veçse mbas ligjës.

102. — Asnji send prej pasunis së patundëshme të Shtetit nuk mund të jetërtotet ase të pajtohet për një kohë më të gjatë se tri vjet veçse me një ligjë.

103. — Asnji hua nuk mund të kontraktotet për dobi të Shtetit pa një ligjë autorizuese.

104. — Detyra botore është e garantueme.

Ç' do detyrë e Shtetit kundrejt kreditorvet të vet është e padhuneshme.

105. — Shteti njëk personë morale të krijueme mbas ligjës.

106. — Asnji fuqi e armatisun e huej nuk mund të shkelë në tokën shqiptare veçse me ligjë të posaçme.

107. — Tansësija tokësore e Shqipnis është e padhuneshme dhe toka e saj e pajetërtueshme.

As një ndërrim i tokës s' mund të bëhet veçse me ligjë.

108. — Nën punës disponibël janë të ndaluem për të gjitha degat e Administratës veçse n' ushtri.

109. — Gjendja juridike e nëpunësve të Shtetit rregullohet vetëm me ligjë.

Kapitull III.

Të drejtat e qytetasvet

110. — Të gjithë pa ndryshim nënshpëtim, janë të barasuem përpara ligjës dhe gëzojnë baras të drejtat civile, përveç përjashtimeve të caktueme prej saj.

111. — Të gjithë nënshpëtimasit gëzojnë baras të drejtat politike dhe pranohen në të gjitha nëpunësit civile e ushtriakë, përveç përjashtimeve të caktueme prej ligjës.

112. — Lirija personale është e garantueme.

Askush nuk mund të ndiqet, t' arreshtohet, të burgoset, të dërgohet në gjyq ose në ç' do mënyrë të pengohet nga lirija veçse në raste e parapame prej ligjës dhe në formën e caktueme prej saj.

113. — Banimi është ipadhuneshëm.

Asnji e hyme pahirë nuk mund të bëhet veç kur dhe si urdhënon ligja.

114. — Lirija e fjalës dhe e shtypit është e garantueme. Censura preventive është e ndalueme.

Konfiskimi rregullohet me ligjë. Vetëm nënshpëtimasit shqiptarë mund të nxjerrin gazeta.

115. — E drejta e pronsis, pa përjashtim, është e padhuneshme, veçse kur interesi botuer ligjorisht i vërtetuem e kërkon dhe kundrejt një dëmshpërblimi t' arsyeshëm si mbas ligjës.

116. — E drejta e shoqimit dhe e drejta e mbledhjes paqësisht dhe pa armë, janë të garantueme, në konformitet me ligjë të cilat kurr nuk mund t' imponojnë lejen preventive të qeverris.

Shoqërit kurr nuk mund të përdahen për kundravajtje në ligjë, veçse me vendim gjyqij.

Vetëm në mbledhjet botore mund

të ndodhet Policia.

Vetëm mbledhjet përjashta në vend të hapun mund të ndalohen në qoftë se prej mbledhjes lind rreziku i prishjes së qetësis botore.

117. — Fshehtësia postare është e padhuneshme.

Kurr dhe n' asnji mënyrë nuk mund të hapen letrat.

118. — Vetëm nënshpëtimas shqiptarë pranohen si zyrtarë e nëpunës të Shtetit, përveç përjashtimeve të caktueme me ligjë të posaçme.

119. — Për fajë politike, në ç' do rasë, mund të pranohet lirimi me dorëzani prej zyrës kompetente e cila cakton edhe shumën e dorëzansës.

Në të tilla fajë, paraburgimi kurr s' mund të kalojë të tre muajt prej ditës së burgimit.

120. — Ligjë penale s' mund të ken fuqi prapavepruese në favor të pandehunit.

121. — Ç' do mundim trupi (torture) është krejt i ndaluem.

122. — Asnji nënshpëtimas shqiptar nuk mund t' ekspulsohet, t' internohet ase të shkufizohet veçse me ligjë.

123. — Konfiskimi është i ndaluem dhe s' mund të bëhet veçse mbas ligjës me vendim gjyqate.

124. — Sicili ose shumë së bashku kanë të drejtë, tue rrejtun ligjë e Shtetit, t' u drejtohen me shkresë ose me gojë autoritetet kompetente, të cilët detyrohen të veprojnë shpejt dhe t' i përgjigjen me shkresë atij q' u drejtohet.

125. — Në shqipni as blehet as

shitet njeri; ç' do njeri i blem ase skllav, porsa të shkelë në tokën shqiptare, është i lir.

Kapitull IV.

Dispozita të mbrâmë

126. — Ç' do ligjë ase dekretligjë në kundërshtim me shkrojtën dhe me shpirtin e këtij Shtatuti, është antikushtetore dhe e pafuqi.

127. — Mprojtja e këtij Shtatuti është e drejta e detyra e të gjithë popullit shqiptar.

Të gjithë zyrtarët e nëpunësit e Shtetit, civilë a ushtriakë qofshin, janë të përgjegjshëm për veprat e tyre kundër këtij Shtatuti dhe dënohen mbas ligjeve në fuqi për sa këto parashohin, e për shpërdorim detyrë për sa këto nuk parashohin.

Urdhëni i të parvet të tyre nuk i liron prej kësaj përgjegjësie.

128. Ky shtatut është ligja themelore e Shtetit shqiptar deri sa Kuventi kushtetues të mos ketë vendosun Shtatutin definitiv.

Përveç rasës së vendimit të Parlamentit për zgjedhjen e thirrjen e Kuventit kushtetues, ky Shtatut nuk mund të ndryshohet, as të shtohet veçse me dy të tretat e votave të gjithë misvet të Parlamentit.

129. — Ky zgjanim i Shtatutit hyn në fuqi prej ditës së shpalljes. 8-12-922.

Vërtetohet njësija me origjinalin
Kryetari i Parlamentit
ESHREF FRASHERI

Lajme të ndryshme

Përfaqësuesi Grek viziton Antarët e K. Naltë

Me 23 të këtij muaji ditën e Premte ora me 2 para mjes dite shkelqesitë e Tyne Antarët e Këshillit të Naltë pranuen viziten private të përfaqësuesit të Qeveries Greke e të sekretarit të tij.

Për tre t' aratisun

Nenprefektura e Tiranës lajmeron se t' aratisunit Hasan Neli nga katundi Thumanë dhe Kapllan Emrullah Çongu nga kat. Virjon i Krues i pari i pandehun per vjedhje, i dyti per plagosje, dhe Ramzan Shaban Bali nga katundi Bal i Tiranës i pandehun per vrasje që të tre kan fitue pa fajsiën.

Shpa. e M. P. Botore PAKSIM

Ministria e P. Botore e Bulqesiës ven në pakësim të nxjerrurit e të martunit e gurve të nevojëshem per ndrejtë e shtigjeve e uravet të vogla që gjinden në rrugen Rogozhinë-Lushnje.

Gurt do të dorëzohen në se i cillin vend punimit, ku do të rreshtohen per mndyrë që të mund mbaten lehtësisht. Per të martunit e gurve, mund

të perdoret dhe linja e dekolivit që gjindet aty. Mund jepen edhe rajë (hekura) dekolivi per të transportuër gurt nga gurorja në udhë.

Per që do m3 gur kan per t'u pague 4,50 franga ari, e për që do km. largësië bajtje kan per t'u pague farang ari 1.50.

Spjegime më t'afërme mund të mirren nga Ministria në fjalë.

23. 2. 23. n. 25

Shpalljet e Drejt. P. të Postelegrafis

Drejtorija e P. e Postelegrafis lajmeron se paksimi i ndertimeve të nevojshëm për istalim të stacionit P. e T. të Tiranës, do të bëhet me anë të Komisionit të blerjes të sendëve për Shtet.

Pra kush të dëshirojë me marun pjesë në këtë paksim t' i drejtohet mbas sodit atij Komision dhe jo ksaj Drejtorie të Përgjithshme. 21. 2. 23. n. 47-I.

Shpalljet e Kadastrës

Prej Lagjes Ismail eff. të Tiranës qarat Ismail Mustafa Sferit Aliu e Ramazan prej 60 pj. 28 pjesat e veta q' kan me një shtëpië e Kopesht me kufitë e ditun ja ka pas lanë pengë (vefa) Z. Bedri Toptanit per (54) Napalona arit e per një vjet kohe.

Me qenë se koha e pageses i kalojë e të permendunit sa

do q' u lajmeruen si mbas rregullit nga ana e kësaj zyre, por nuk ju kanë pergjegjë kësaj pagese si mbas kërkeses së hua dhansit pjesat e nalt shenume nga data e shpalljes vihen në ankand per tu shitë.

Shitja e parë fillon me 21. II. 23 e mer fund me 21. III. 923 e ajo definitive fillon me 22. III. 23 e mer fund me 6. IV. 923.

Pra, kush dishiron me ble t' i drejtohen Zyres së Kadastrës Tiranës.

D. T. P. (Nr. 46)

Nepunsi i Kadastrës.

Tiranë 21. 2. 23.

Z. Qazim Laku prej lagjes Xhami sherif Tiranës me një Shtëpië me kufit e ditun e Kopesht 28 pj. 14 pjesat e veta ja ka pas lanë pengë (vefa) Z. Xhemal Pazarit per pesmëdhjetë Napolona arit e per dy muaj kohë.

Me qenë se koha e pagesës i kalojë, i-permenduni sa do q' u lajmerue Zyrtarisht nga kjo Zyrë nuk ju pergjegjë kësaj pagese si mbas kërkeses së hua dhansit, pjesat në fjalë me datën e shpalljes vihen në ankand per tu shit.

Shitja e parë fillon me 21. 2-23 e merrë fund me 21. 3. 23 e ajo definitive fillon me 22. 3. 23 e mer fund me 6. 4. 23.

Pra, kush dishiron me ble këto pjesë t' i drejtohet Zyres Kadastrës Tiranës.

D. T. P. (Nr. 47)

Nepunsi i Kadastrës.

Tiranë 2. 2. 23

Lajm për tregtarët q' dëshirojnë me prue së jashtmi gjanë tregtije

Sot fabrikat si dhe eksportatorët Evropjan nuk dorzojnë mall ndryshe veç se me këto kondita:

Me pague të 1-4 ose 1-2 e qmimit kur japin porosin.

Me pague të 3-4 ose 1-2 por sa të paraqisi blesi dokumentar q' kanë të lidhun me mallin e porrsitun a më mirë tue hapun kredi të vërtetueme me ndonji Bankë.

Për me simplifikue o lehtësue operacionet tregtare të tilla, Filialja e jonë e shtëpis financjere në Durrës i undimon tregtarve shqiptarë, të cilët do të mundnen q' sot e tutje me depozitue në Filialen t' onë në Durrës, për llogari të fabrikatorve të huej, qmimin e mallit të cilin dëshirojnë me sjellë, prej së jashtmi, kurse pagesa e mallit ndaj fabrikatorët nuk do të bëhet ndryshe veç se si mbas dëshirës t' interesuemve o se më lehtësisht por sa t' arrijë polica q' ka të lidhun me mallin.

Banka Internazionale di Credito Filiale e Durrësit D. T. P. (N. 28) II. P. Pon. Drejtori 2-3

Raoul Vinay

Është shkruar "Nikaj" Tiranë